

Projekt

z dnia 12 grudnia 2013 r.

Zatwierdzony przez

**Uchwała Nr
Rady Gminy Białe Błota
z dnia 2013 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Białe Błota na 2014 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013 r. poz. 594 ze zm. poz. 1318) oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) uchwala się, co następuje: **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Białe Błota na 2014 rok**

**Rozdział 1.
Zadania**

§ 1. Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Białe Błota na 2014 rok, został opracowany na podstawie diagnozy stanu problemów alkoholowych i przyjmuje do realizacji zadania określone poniżej.

§ 2. Zadania polegają na ograniczeniu dostępności alkoholu poprzez:

- 1) wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5 % przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży zgodnie z limitem - odpowiedzialny za realizację: Wójt Gminy;
- 2) przestrzeganie zasad usytuowania na terenie Gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i zasad sprzedaży tych napojów - odpowiedzialny za realizację: Wójt Gminy;
- 3) cofnięcie zezwolenia podmiotowi prowadzącemu sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku nie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - odpowiedzialny za realizację: Wójt Gminy.

**Rozdział 2.
Kontrola**

§ 3. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad handlu napojami alkoholowymi obejmuje:

- 1) przestrzeganie warunków działalności określonych w zezwoleniu- odpowiedzialny za realizację: Policja, Stanowisko d/s koncesji alkoholowych i profilaktyki uzależnień w Urzędzie Gminy Białe Błota;

- 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - odpowiedzialny za realizację: Policja, Stanowisko d/s koncesji alkoholowych i profilaktyki uzależnień w Urzędzie Gminy Białe Błota;
- 3) kontrolę zgodności danych podawanych w oświadczeniach o wartości sprzedaży napojów alkoholowych - odpowiedzialny za realizację: Policja, Stanowisko d/s koncesji alkoholowych i profilaktyki uzależnień w Urzędzie Gminy Białe Błota;
- 4) kontrolę, czy popełniono przestępstwo w celu osiągnięcia korzyści majątkowych przez osobę odpowiedzialną za działalność podmiotu gospodarczego posiadającego zezwolenie - odpowiedzialny za realizację: Policja, Stanowisko d/s koncesji alkoholowych i profilaktyki uzależnień w Urzędzie Gminy Białe Błota;
- 5) kontrolę, czy ma miejsce sprzedaż napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym - odpowiedzialny za realizację: Policja, Stanowisko d/s koncesji alkoholowych i profilaktyki uzależnień w Urzędzie Gminy Białe Błota;
- 6) kontrolę, czy zdarzają się w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy zakłócenia porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych - odpowiedzialny za realizację: Policja, Stanowisko d/s koncesji alkoholowych i profilaktyki uzależnień w Urzędzie Gminy Białe Błota;
- 7) kontrolę, czy miało miejsce wprowadzenie do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł - odpowiedzialny za realizację: Policja, Stanowisko d/s koncesji alkoholowych i profilaktyki uzależnień w Urzędzie Gminy Białe Błota;
- 8) kontrolę, czy sklepy na terenie Gminy Białe Błota prowadzą sprzedaż na kredyt lub pod zastaw - odpowiedzialny za realizację: Policja, Stanowisko d/s koncesji alkoholowych i profilaktyki uzależnień w Urzędzie Gminy Białe Błota;
- 9) kontrolę, czy placówki handlujące alkoholem przestrzegają zakazu reklamy napojów alkoholowych - odpowiedzialny za realizację: Policja, Stanowisko d/s koncesji alkoholowych i profilaktyki uzależnień w Urzędzie Gminy Białe Błota.

Rozdział 3.

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów

§ 4. Działalność wychowawczo-profilaktyczna dotyczy:

- 1) realizacji programów wychowawczo-profilaktycznych obejmujących młodzież w szkołach Podstawowych Białe Błota, Łochowo, Przyłęki - odpowiedzialny za realizację: dyrektorzy szkół, pedagodzy szkolni;
- 2) przeprowadzania zajęć profilaktycznych dla młodzieży klas gimnazjalnych w szkołach: Białe Błota, Łochowo - odpowiedzialny za realizację: dyrektorzy szkół, pedagodzy szkolni;
- 3) przeprowadzania zajęć wychowawczo-profilaktycznych z grupą dzieci z rodzin z programem profilaktycznym w szczególności dotkniętych problemem alkoholowym (grupa terapeutyczna funkcjonująca przy Zespole Szkół w Łochowie oraz w świetlicy

w Lisim Ogonie) przy Wiejskim Ośrodku Kultury - odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

4) zakupu materiałów edukacyjnych dla szkół (multimedia, ulotki, książki) - odpowiedzialny za realizację: dyrektorzy szkół;

5) rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie poprzez finansowanie:

a) działalności świetlicy socjoterapeutycznej przy GOPS w miejscowości Ciele - odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

b) organizacji zimowisk, półkolonii, kolonii i obozów letnich z realizacją programu profilaktyczno-terapeutycznego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w szczególności dotkniętych problemem alkoholowym - odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

§ 5. Rozwiązywanie problemów osób nadużywających napojów alkoholowych realizowane jest przez:

1) prowadzenie terapii z osobami współuzależnionymi i uzależnionymi oraz rozszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego - odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

2) działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS dla ofiar przemocy, członków rodzin osób z problemem alkoholowym oraz osób uzależnionych - odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

3) współdziałanie z Prokuraturą, Policją, poradniami odwykowymi - odpowiedzialny za realizację: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

4) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz rozmów merytoryczno-interwencyjnych z osobami nadużywającymi napojów alkoholowych oraz członkami ich rodzin - odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

5) kierowanie osób wobec, których istnieje uzasadnione podejrzenie o nałogowy alkoholizm na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu (psycholog, psychiatra)- odpowiedzialny za realizację: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

6) występowanie z wnioskiem do Sądu o zobowiązanie poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego - odpowiedzialny za realizację: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

7) szkolenia na temat doskonalenia umiejętności szybkiego reagowania w sytuacji zetknięcia się z tym problemem alkoholowym dla grup zawodowych, pracujących z dziećmi i młodzieżą (pedagogów szkolnych, nauczycieli i pracowników socjalnych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) - odpowiedzialny za realizację: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział 4.

Preliminarz

§ 6. Na podstawie powyższego harmonogramu działań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania problemom alkoholowym i posiadaniem na ten cel kwoty 270.000 złotych, na podstawie uchwały Nr Rady Gminy Białe Błota z dnia w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Białe Błota na 2014 rok przyjmuje się preliminarz wydatków, który przedstawia się następująco:

Zadanie	Termin realizacji	Kwota
Sporządzenie opinii do sądu w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, pokrycie kosztów postępowania procesowego	I-XII	1 000 zł
Realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjach	I-XII	12 000 zł
zakup materiałów profilaktycznych dla szkół, w szczególności publikacji multimedialnych, nagrody w konkursach o tematyce profilaktycznej	I-XII	6 000 zł
wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	I-XII	13 000 zł
szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	I-XII	3 000 zł
Sporządzenie diagnozy uzależnień w Gminie Białe Błota	I-XII	5 000 zł
telefon zaufania Niebieska Linia	I-XII	1 000 zł
Opracowanie informatora o ofercie gminy dla osób z problemami alkoholowymi	I-XII	2 000 zł
Przedsięwzięcia o charakterze sportowym promujące zdrowy styl życia bez nałogów	I-XII	11 000 zł
finansowanie działalności świetlicy socjoterapeutycznej przy GOPS w Cielu	I-XII	122 000 zł
finansowanie działalności grupy terapeutycznej w Łochowie	I-XII	3 000 zł
finansowanie działalności grupy terapeutycznej w Lisim Ogonie	I-XII	5 000 zł
Przeznaczenie środków na działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS w Białych Błotach	I-XII	18 000 zł
Organizowanie przez GOPS zimowisk, półkolonii, kolonii i obozów letnich dla dzieci i młodzieży z rodzin z programem profilaktycznym	I-XII	14 000 zł
Rozszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psychiatra, psycholog, radca prawny)	I-XII	54 000 zł

§ 7. Wynagrodzenie dla każdego z członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosi za udział w jednym posiedzeniu, 7 % przeciętnego wynagrodzenia, w trzecim kwartale 2013 r., ogłoszonym w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 listopada 2013 r. opublikowanym w Monitorze Polskim 2013 poz. 904 z dnia 19 listopada 2013 r.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Gminny program finansowany jest ze środków pochodzących z wydanych przez gminę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Program został opracowany na podstawie diagnozy stanu problemów alkoholowych na terenie gminy. W celu minimalizowania skutków nadużywania alkoholu, gmina prowadzi szereg działań profilaktycznych i naprawczych.

Diagnoza stanu problemów alkoholowych na terenie Gminy Białe Błota na 2014 rok: Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców gminy Białe Błota. a) Za najważniejsze problemy w środowisku lokalnym mieszkańcy uznali bezrobocie, ubożenie społeczne oraz alkoholizm. Z pewnością w tych sferach są największe oczekiwania wobec władz, związane z podjęciem działań umożliwiających zwiększenie poziomu zatrudnienia oraz zapobieganie alkoholizmowi i jego skutkom. b) Bezrobocie przyczynia się do występowania wielu negatywnych zjawisk. Jednym z jego skutków jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny oraz przyczynia się do powstawania patologii społecznych. 52,9% badanych mieszkańców gminy Białe Błota deklaruje, że doświadczyło w swoim życiu bezrobocia osobiście lub wśród bliskich. c) Zaledwie 17,8% badanych mieszkańców posiada wiedzę na temat działań prowadzonych przez władze lokalne, których celem jest wspieranie osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należałoby zwrócić uwagę na rozpowszechnienie informacji o działaniach podejmowanych w tym zakresie. d) Problem nadużywania alkoholu jest wymieniany jako jeden z najważniejszych problemów społecznych przez mieszkańców. Większość badanych uważa alkohol za towar szczególny i postuluje za kontrolowaniem jego sprzedaży. Zaledwie 10,9% badanych posiada wiedzę o prowadzonych lokalnie działaniach mających na celu przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniu. Należy rozpowszechniać informacje na temat działań podejmowanych przez władze lokalne

w tym zakresie oraz rozszerzać dostępność do konsultacji dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży na terenie Gminy Białe Błota. a) Używanie substancji psychoaktywnych przez młodych mieszkańców gminy Białe Błota jest umiarkowanie rozpowszechnione. Odsetek badanych gimnazjalistów, którzy mieli kontakt z różnymi substancjami psychoaktywnymi jest niższy w porównaniu do wyników badań ESPAD z 2011 roku. Badani uczniowie gminnych szkół najczęściej mieli kontakt z napojami alkoholowymi oraz wyrobami tytoniowymi. b) Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Przyznało się do tego 19,6% badanych uczniów szkół podstawowych oraz 66,7% badanych gimnazjalistów. Ponadto 16,7% badanych gimnazjalistów przyznało się, że przynajmniej raz w życiu upiło się, tracąc kontrolę nad własnym zachowaniem. c) Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe uczniowie często wskazują na picie okazjonalne, chęć zaimponowania, obawę przed odrzuceniem lub presję rówieśników, co wskazywać może na społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez młode osoby. d) Badania wykazały, że umiarkowanie dużo badanych młodych mieszkańców gminy Białe Błota ma kontakt z tytoniem oraz narkotykami. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznało się 6,5% badanych uczniów szkół podstawowych oraz 41,7% badanych gimnazjalistów. Żaden badany uczeń szkoły podstawowej nie przyznał, że użył kiedykolwiek narkotyku. Odsetek badanych gimnazjalistów sięgających przynajmniej raz w życiu po narkotyki wyniósł 2,1%. Należy podkreślić, że pomimo niewielkiego odsetka uczniów, którzy przyznają się do kontaktu z narkotykami, dwie trzecie badanych gimnazjalistów zna przynajmniej jedną osobę, która używa narkotyków. e) Niepokojący jest względnie łatwy dostęp dzieci i młodzieży do substancji psychoaktywnych. Jego ograniczenie jest zadaniem dorosłych opiekunów. f) Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się ze spożywaniem alkoholu, narkotyków i paleniem papierosów. Badani uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Białe Błota często

pierwszy kontakt z substancjami psychoaktywnymi mieli w rodzinnych domach. Wnioski dotyczące badania punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Białe Błota.

a) Wśród ankietowanych pracowników punktów sprzedaży, większość badanych (93,3%) sprzeciwia się sprzedawaniu napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, pomimo to 33,3% badanych sprzedawców przyznało, że zdarza się im sprzedawać alkohol osobom nietrzeźwym. Takie postępowanie stoi w sprzeczności z artykułem 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy więc przywiązywać wagę do tego, aby artykuł ten był przestrzegany.

b) Osoby spożywające alkohol są uznawane za zagrożenie, a na terenie punktów sprzedaży nie zdarzają się nieprzyjemne zajścia związane z piciem napojów alkoholowych. W żadnym badanym punkcie sprzedaży nie doszło do takiego zdarzenia.

c) Ankieta wykazała, że stosunkowo dużo osób niepełnoletnich podejmuje próby zakupu napojów alkoholowych bądź papierosów. Badanie wskazuje, że w punktach sprzedaży badani sprzedawcy nie sprzedają zakazanych substancji osobom niepełnoletnim i dobrze radzą sobie w sytuacji odmowy ich sprzedaży. Gmina Białe Błota liczy 18.325 mieszkańców. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w odniesieniu do liczby mieszkańców, na terenie gminy na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada na 315 mieszkańców. W ciągu 11 miesięcy roku 2013 wydano 12 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, zgodnie z limitami ustalonymi przez Radę Gminy. Decyzje dotyczyły w większości przedłużenia wydanych już wcześniej zezwoleń. W 2013 r. nie odnotowano rażących sygnałów zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych. Pozostałe przypadki są na bieżąco zgłaszane Policji. W ramach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych rozesłano informacje z ostrzeżeniem o konsekwencjach dotyczących zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 11 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe. W 2014 roku planowane jest utrzymanie rozszerzonego dostępu do usług terapeutycznych dla mieszkańców gminy przez uruchomienie dyżurów terapeutycznych

uzależnień w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Możliwość regularnego korzystania z usług terapeuty na terenie Gminy ułatwi monitoring terapii uzależnionych mieszkańców oraz przyczyni się do poprawy poczucia bezpieczeństwa ich rodzin. W ciągu 11 miesięcy 2013 r. udzielono 467 porad w zakresie problemów alkoholowych osób uzależnionych i ich rodzin. Przy GOPS, działa Rodzinny Punkt Konsultacyjny zatrudniający specjalistów służących pomocą osobom – ofiarom przemocy, członkom rodzin osób z problemami alkoholowymi oraz osobom uzależnionym. Efektywną formą pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym jest działalność świetlicy socjoterapeutycznej w Cielu oraz grup terapeutycznych w Łochowie i świetlicy w Lisim Ogonie) prowadzonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ponadto Szkoły Podstawowe i Gimnazjalne na terenie gminy realizują programy i prowadzą zajęcia wychowawczo-profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem uzależnień oraz organizują zajęcia dla pozostałych dzieci i młodzieży, aby nie popadały w problemy i zagrożenia związane z alkoholizmem, przemocą i agresją. Zajęcia dostosowywane są do aktualnych potrzeb i wymagań lokalnego środowiska i realizowane poprzez warsztaty terapeutyczne w odpowiednich grupach wiekowych, przez wykwalifikowaną kadrę. Organizowane są też różnego rodzaju spektakle profilaktyczno-edukacyjne z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, agresji, organizowane przez wyspecjalizowane instytucje profilaktyczne.